

8. DOKLADNI LIST

k 9. listu Novic. 1849.

Kdor želi, kako oznanilo v dokladni list natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 4 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 5 kr. trikrat pa 6 kr. **J. Blaznik.**

Oznanila c. k. deželnega poglavarstva.

Št. 9927/1649. Razglasilo (27.) (1)

c. k. primorsko - dalmatinsko - kameralne vikši oskerbnije vsim nji podložnim gosposkam, uradnijam in finančnim stražam.

(Zastran naprave cesarskiga prodajstva soli v Volóski)

De zamorejo prebivavci izhodniga istrijanskiga primorja in kvarnerskih otokov za čas sadanjih okoljšin belo istrijansko sol, kolikor jo potrebujejo, ložeje dobivati, je c. k. primorsko - dalmatinsko - kameralna vikši oskerbnija z upanjem, de bo visoko c. k. ministerstvo denarstva to naredbo privolilo, sklenilo: v Volóski prodajstvo take soli do pet in dvajset funtov napraviti in to tam postavljenimu c. k. minitnemu uradništvu izročiti.

Po postavi postavljena cena, po kateri se bo sol tukaj prodajala, znese tri gold. štirideset in sedem krajc. za cent, če bi za rabo v istrijanskim colnim okrogji ali na kvarnerskih otokih — in pet goldinarjev petdeset in štiri krajcarje srebra, če je za vožnjo v c. k. colno poglavarstvo avstrijskih ilirskih dežel namenjena,

Prodajstvo se v Voloski začne 20. grudna 1848.

S tem dnevam se tudi ob enim doslej izjema pripušeno dopeljevanje soli iz unanjih dežel v primorsko colno poglavarstvo z odrajtevanjem postavljeniga plačila za skladanje čisto odpravi.

V Terstu 25. listopada 1848.

Franc Spurny,

c. k. pravi dvorni in kameralni colni opravnik.

Fr. V. Šmichausen,

c. k. kameralni posvetovavec.

Št. 3254. Razglas (23.) (1)

Na zaprašanje, kako bi nekadanji posestniki žlahtniga rodú zavoljo tega, ker so posestniki kakega zemljiša, pravice iskati zamogli, od vojašine ali soldašine izjeti biti, je visoko ministerstvo notranjih oprav z ukazam od 5. t. m., š. 581, to le bolj natanjko določilo;

Ker v novim patentu zastran rekrutiranja od 5. grudna, p. l. dosedanje oprostenje od dolžnosti vojak biti razun unih, ki gospodo žlahtniga rodú zadevajo, niso odpravljene bile, ni dvomiti ali cvibljati, de tistim žlahtnim, ktere kaka druga vpoprejšnjih postavah zastran rekrutiranja postavljenih pogodb oprostenja od vojašine kakor žlahtnost zadene, tudi zdaj ni treba, se rekrutiranju podvreči. Taka pogodba je posestvu gospodarstva, ktero je v djanju v posestvu. S pogledam na to pogodbo oprostenja ni nič razločka, ali je zadevni posestnik iz med nekadanjih grajšakov ali kmetijskiga stanú. Ta pogodba je pa vunder po postavi, z dvornim ukazam od 3. kozoperska 1822 št 27383 razglašeni je takrat tukaj, če pravi posestnik z lastnim prizadevanjem, z lastnimi rokami zemljiše, ktero mora precej veliko biti, obdeljuje.

To se po ukazu visociga ministerstva od 5 t. m. št. 580 sploh na znanje da.

Od c. k. deželnega predsedništva.

V Ljubljani 12. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 27932. Razglas (31.) (1)

c. k. ilirskiga poglavarstva.

Ker je dac za iz Ogerskiga ali Horvaškiga na Štajarsko ali v Ilirijo pripeljano sol le pobótanje (zglihanje) solne cene, kakoršna v colni zvézi obstoji, v horvaško - slovenskim kraljestvu pa je ondašnji kup za 1 gold. 23 krajc. ponižan, se mora dac, ki je bil v colni tarifi od léta 1838 za sol v colnih zalogah v Réki in Bukarih kupljeno in s primérnimi boléti razkazan, na 1 gold. 16 krajc. postavljen, za ravno toliko povikšati in se ima od dné tega razglosa z 2 gold. 39 krajc. od čistiga centa prejémati.

To se na prošnjo c. k. štajarsko - ilirskiga kameralniga oskerbníštva od 27. listopada 1848 št. 10820 in 19. t. m. št. 1639, kakor tudi po naravnim ukazu visociga denarstviniga ministerstva od 13. t. m. št. 3801 sploh na znanje da.

V Ljubljani 18. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 3704. Razglas (32.) (1)

c. k. ilirskiga poglavarstva.

Zastran prejémbe solniga daca na tiroljski meji pri vžitno - štiberskih uradnijah v Krizantnu, Mavtuu, v Kotih (Winklern) in Logovim (Luggau).

Z ukazam visociga denarstviniga ministerstva od 22. prosenca 1849 št. 90 je za tiroljsko sol, ki v druge dezele gre, in ktere cena je po narvikšim sklepu od 10. maliga travna 1848 od 5 gold. na 3 gold. 30 krajc. za cent ponižana bila, za vlago od 1 gold. 30 krajc. (eniga goldinarja, 30 krajc. srebra) od čistiga centa zapovedana.

Ta dac se začne prejémati z 20 t. m. pri koroških vžitno - štiberskih uradnijah v Krizantnu, Mavtnu, v Kotih in v Logovim, kterim je že to od zadevne gospóske naznanjeno.

To se da na prošnjo c. k. štajarsko - ilirskiga zedinjeniga kameralniga vikšiga oskerbníštva na znanje, de se vsak vé po tém ravnati.

V Ljubljani 20. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 2512. Razglas (23.) (2)

c. k. ilirskiga poglavarstva.

Provizórna postava spoznovávcov nekatoljske vére.

Ministri so pri Njih Velicástvu za pooblastenje prosili, do doveršne obravnave cerkvénih zádev sploh ustavno postavo zastran podložnih nekatoljske vére dati.

Njih Velicástvo so s sklepan od 26. prosenca ministerstvu to pooblastenje dati blagovolili, in ministerstvo je po visocim naznanilu gospoda ministra

notranjih oprav od 30. prosénca t. l. št. 2260 to provizórno (začasno) postavo dalo:

1) Protestantje, ki so doslej nekatoljčani v avstrijskim cesarstvu imenovani bili, se imajo prihodnje v gospóskinih zadevah „evangeljčani avgsburške ali evangeljčani helveške vére“ imenovati.

2) Prestop od ene keršanske vére v drugo je vsacimu pripušen, ki je 18. léto spolnil; le to le je pomniti:

Kdor želi prestopiti, ima dolžnost, ta svoj namen duhovnu cerkvéne srenje, v kateri je doslej bil, priča dvéh mož, ktera sam zvoli, razodéti, in štiri tédne po tem razodetji zopet duhovnu tiste cerkvéne srenje priča ravno tistih ali pa dvéh družih mož, ki jih sam zvoli, poterediti, de pri svojim naménu ostane.

Zastran vsaciga téh razodétij ima dohoven dolžnost, tistimu, ki ima namen prestopiti, pričevanjski list (cajgnis) dati.

Ako bi se duhoven iz kakoršniga vzroka koli branil, pričevanjski list dati, imajo priče pravico, ga narediti.

Ta dva pričevanjska lista ima prestopnik duhovnu cerkvéne srenje, v katero prestopi, pokazati, in s tém je prestopitev sklenjena.

Vse druge dosedanje postave zastran prestopa se denejo ob veljavnost.

3) Kerstne, zakonske in mertvaške bukve se od duhovnov evangeljčanov avgsburških in evangeljčanov helveških cerkvénih srenj zastran od njih storjenih cerkvénih djanj ravno tako oskerbujejo in iz njih spiski z njih podpisam z ravno tako postavno močjó dajejo, kakor se to pri katoljskih duhovnih déla.

4) Štólne plačila in druge davšine v denarjih in v natori za cerkvéne opravila, ktere bi iméli evangeljčani avgsburške in evangeljčani helveške vére katoljskim duhovnam odrajtovati, nehajo prihodnje, ako se za opravke ne terjajo, ktere kotoljski duhoven res opravi, in ako niso réčne (dinglich) na posestvo upisane davšine.

To veljá tudi zastran davšin, ki grejo mežnarju.

5) V nekterih krajih navadne davšine, ki jih imajo evangeljčani avgsburške in evangeljčani helveške vére katoljskim šolskim učenikam odrajtovati, nehajo tam, kjer imajo uni lastne šole in svojih otrok v katoljske šole ne pošiljajo.

6) Pri možitvah in ženitvah nekatoljčanov se imajo oklici samo pri službah božjih, h katerim ženin in nevésta hodita, pri možitvah med katoljskimi in nekatoljskimi pa v cerkvi vsaciga njih opravljati, in zastran tega zgubi §. 71. deržavnih postavnih bukev svojo veljavnost.

V Ljubljani 3. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavar.

Št. 2277. **Razglas** (18.) (3)

c. k. ilirskiga poglavarstva.

Zastran novih cenitev po narvikšim patentu od 7. kimovca 1848 v namen prodaje zemljiš z eksekucijo.

Po naznanjenji visociga ministerva notranjih oprav od 26. prosénca t. l. št. 2044 je z visokim ministerialnim ukazam od 17. prosénca 1849 št. 4447 sledéče vsim c. k. apelacijam na znanje dano:

Ker se je toliko dvómb ali cvibljév primerilo, ali se morejo sójne eksekucije po starejih cenitvah,

ktere niso sedanjim razmérám svetá in zemljiš primerjene, nadaljevati, so s pogledam na postavo od 7. kimovca 1848 in po tej postavi na primerjeno ceno nekdanjih dominikalnih in rustikalnih poséstev, in zavoljo tega, ker mora tudi po sadanjih postavah vsaka cenitev pravo ceno reči razkazati, ki se ima prodati, dali ministri, ki imajo za izgotovljenje postave od 7. kimovca 1848 skerbéti, to razjasnjenje, de se ne smé prihodnjič, razun če vsi pri tej réči deležni v to dovólijo, nobeno poséstvo, kteriga cena se je po v postavi od 7. kimovca 1848 zapovédani odpravi vsih davšin, pravic in dolžnost premenila, po drugi cenitvi prodati, kakor po taki, ktera je po postavi od 7. kimovca in s pogledam na moč te postave storjena.

To se da sploh na znanje.

V Ljubljani 1. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavar.

Mnogoverstne oznanila.

(33.) (1)
Pri Leop. Kremžerji, bukvozevu v Ljubljani je té dni nasvitlo prišel, v starim pravopisu:

Pot svetiga Križa,

od slovečiga P. Leonarda od Porto Mavricio, iz ojist. reda sv. Frančiška razložen.

Ako so kake bukvice že kadaj pobožnim slovenskim bravcam in bravkam dopadle, takó si upamo reči, de jim bodo gotovo tudi te všeč. — Olepšane so s 14. takó krasnimi podobami iz Kristusoviga terpljenja, de še nismo takó lepih v slovenskih bukvah nikjer narajmali.

Razun križeviga pota je v téh bukvicah tudi: Viža polna pobožnosti sv. Mašo slišati. Jutra nja molitev. Tri pesme pri križevim potu in več družih lepih molitev.

Cena téh bukvic v usnjatim herbtu je 24 krajc., v usnji vezane in nekaj pozlačene veljajo 30 krajc., v usnji, pozlačene in z zlatim obrezkam pa 50 krajcarjev dobriga denarja.

(30.) (1)
Pri Janezu Giontinitu je na svitlo prišlo:

Podóba Matere Jezusove nad vélicimi vratami c. k. orožne hiše na Dunaji, ktera je pri streljbi na to hišo 6. in 7. kozoperska 1848 nepoškodovana ostala. Postavljena 1588, ponovljena 1725. Velja 4 krajc., 12 skupej 40 krajc.

K mnogoterim spominjem nesrečnih dni v mescu kozopersku na Dunaji pridenemo pričijoči list s svestim prepričanjem, de bo vsim resnično pobožnim v poboževanje in v tolažbo. Bolj verni čas naših očetov bi bil v tej spominja vredni prigodbi čudež spoznal in s pobožnim česanjem prihodnosti izročil, mi pa hočemo v tem opominj božji iméti, de božja reč v kljub vsim zmešnjavam oslepljenosti in strašnih viharjev čista ostane in premaga, in hočemo z duhovnam molitev moliti, ki jo je temu listu pridjal, neoskrunljivo véčno Devico prositi, de bi se taki strašni dnevi cesarskimu stolnimu mestu več ne vernili.

Ti pildki se dobé tudi pri sledečih gospodih bukvarjih in bukvozevih: v Celji pri Geigerji, v Marburgu pri Fr. Leyrerji, v Radgoni pri Weitzingerji, v Novim mestu pri Wecusdeku in v Krajnji pri Rešu.